

Dosarul nr. 2ra-912/22
2-20124457-01-2ra-30062022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. T. Andronic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

24 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Grădinița de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și Primăria satului Ghelăuza, raionul Strășeni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubov Baciuc împotriva Grădiniței de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și Primăriei satului Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Primăria satului Ghelăuza, raionul Strășeni și Grădinița de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și a fost menținută hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

constată:

La data de 07 octombrie 2020, Liubov Baciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Grădiniței de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și Primăriei satului Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a fost angajată în funcția de conducător muzical la Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și pe parcursul activității sale, nu a încălcat disciplina muncii.

A menționat că la 27 martie 2020, a fost decretată starea de urgență în sănătate, în legătură cu pandemia de Covid-19.

Reclamanta a comunicat că este bolnavă de XXXXX, suferă de XXXXX și este predispusă riscului contaminării cu virusul Covid-19, purtători ai cărui sunt copiii, de aceea de nenumărate ori a solicitat administrației ca să lucreze la distanță, însă, i s-a refuzat.

A susținut că la 25 iulie 2020, a recepționat ordinul nr. 25 din 22 iulie 2020, prin care în baza art. 86 lit. h) din Codul muncii a fost eliberată din funcția de conducător muzical, începând cu 13 august 2020, motivul fiind lipsa de la locul de muncă mai mult de 4 ore consecutive. Nefiind de acord cu ordinul menționat, a depus o cerere prin care a solicitat anularea acestuia, deoarece pentru această faptă a fost sancționată cu avertizare și este inadmisibil să fie sancționată de două ori pentru una și aceeași faptă, cu atât mai mult că a avut motive temeinice de a nu se prezenta la serviciu. Totodată, a solicitat să i se permită lucrul la distanță sau recuperarea orelor după finisarea pandemiei. Cererea a fost respinsă prin răspunsul nr. 10 din 01 septembrie 2020.

Reclamanta a specificat că nu este de acord cu ordinul de concediere, deoarece angajatorul a pedepsit-o pentru una și aceeași faptă de două ori, a emis ordinul de concediere în timpul concediului de odihnă anual și mai mult, cunoscând starea ei de sănătate, a supus-o riscului de îmbolnăvire, deși de nenumărate ori a solicitat să lucreze la distanță.

A solicitat anularea ordinului nr. 25 din 22 iulie 2020 cu privire la concediere, restabilirea în funcția anterior deținută de conducător muzical la Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, începând cu 13 august 2020 și până la emiterea hotărârii pe cauza dată, repararea prejudiciului moral în mărime de 7 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central acțiunea a fost admisă parțial și s-a anulat ordinul nr. 25 din 22 iulie 2020 cu privire la concedierea reclamantei din funcția de conducător muzical al Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, ca fiind emis contrar prevederilor legii. A fost restabilită Liubov Baciu în funcția deținută anterior de conducător muzical al Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, începând cu 22 iulie 2020. S-a încasat din contul Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni în beneficiul reclamantei salariul pentru perioada absenței forțată de la muncă, în sumă de 10 080 de lei și suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată și s-a încasat din contul Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 452,04 lei.

La 05 februarie 2021, Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența completului specializat în examinarea cauzelor de contencios

administrativ al Curții de Apel Chișinău de la examinarea apelului declarat de Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, în favoarea completelor specializate în materie de drept comun.

Prin decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și a fost menținută hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central.

La 03 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, astfel, pentru judecarea prezentei cauze în procedura contenciosului administrativ era necesar ca Liubov Baciuc să fie funcționar public.

Recurente au menționat că funcția de conducător muzical este una didactică și nu se încadrează în sfera de reglementare a funcțiilor publice prevăzute de Anexa nr. 1 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2009, fapt care este prevăzut în pct. 172 din Regulamentul-tip al instituțiilor de educație timpurie aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 254 din 11 octombrie 2017.

Recurente au comunicat că litigiul de muncă intentat de Liubov Baciuc a fost greșit soluționat în procedura contenciosului administrativ și a Codului administrativ. Or, salariata Liubov Baciuc nu a deținut statutul de funcționar public, respectiv, prezentul litigiu urma să fie examinat în procedura contencioasă. Astfel, deși a fost declinată competența completului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău de la examinarea apelului în favoarea completelor specializate în materie de drept comun, totuși, acest fapt nu constituie o corectare a încălcării competenței jurisdicționale.

Au specificat că la materialele cauzei sunt anexate înscrisuri incontestabile, care confirmă faptul că Liubov Baciuc a fost sancționată pentru încălcarea din 24 iunie 2020, în special actul de constatare a părăsirii locului de muncă, semnat de către Cristina Munteanu, Natalia Cavaliuc și Tatiana Donică, în care se menționează următoarele: „Astăzi, 24 iunie 2020 a avut loc consiliul profesoral nr. 1, care a început la 09:00 și care a fost părăsit de Liubov Baciuc la ora 09:48 fără a avea permisiunea directorului interimar Cristina Munteanu”. De asemenea, în actul de constatare a absenței de la locul de muncă, se menționează că Liubov Baciuc nu a fost prezentă la locul de muncă în cadrul instituției, de la ora 10:10 până la 17:00.

Recurente au concretizat că la materialele cauzei este anexat și procesul-verbal nr. 1 din 26 iunie 2020 al Comisiei de anchetă, prin care la pct. 3 s-a analizat cazul lipsei de la locul de muncă din perioada 08 iunie 2020-12 iunie 2020, pentru care Liubov Baciuc a fost avertizată despre consecințe.

Au subliniat că instanțele inferioare nu au luat în considerație înscrisurile menționate supra, deși în ședința de judecată s-a accentuat faptul că Liubov Baci u a fost concediată pentru faptul că a lipsit mai mult de 4 ore consecutive la 24 iunie 2020, iar pentru lipsa de la locul de muncă pe perioada 08 iunie 2020-12 iunie 2020, intimata a fost avertizată anterior.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa reprezentantului Primăriei s. Ghelăuza, s-nul Strășeni, avocatul Andrei Stănila, copia deciziei contestate la 23 mai 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 160).

Astfel, recursul, declarat la 03 iunie 2022, este în termen.

Prin notificarea din 30 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimitei Liubov Baci u copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 183).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 10 august 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță o singură dată în cazul prevăzut la art.432 alin.(3) lit. b).

Potrivit art. 432 alin. (3) lit. f) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Din materialele cauzei rezultă că Liubov Baci u a fost angajată în funcție de conducător muzical la Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni.

Prin ordinul nr. 25 din 22 iulie 2020, emis de către directorul interimar al Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, Cristina Munteanu, în baza procesului-verbal nr. 3 din 22 iulie 2020 al Comisiei de anchetă, Liubov Baci u a fost

eliberată din funcția de conducător muzical, începând cu data de 13 august 2020, în temeiul art. 86 lit. h) din Codul muncii (f.d. 3).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Liubov Baciuc a solicitat anularea ordinului nr. 25 din 22 iulie 2020, restabilirea în funcția anterior deținută de conducător muzical la Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, începând cu 13 august 2020 și până la emiterea hotărârii pe cauza dată, repararea prejudiciului moral în mărime de 7000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a anulat ordinul nr. 25 din 22 iulie 2020 cu privire la concedierea reclamantei din funcția de conducător muzical al Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, ca fiind emis contrar prevederilor legii, cu restabilirea reclamantei în funcția deținută anterior de conducător muzical al Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, începând cu 22 iulie 2020 și încasarea din contul Grădiniței de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni în beneficiul reclamantei a salariul pentru perioada absenței forțată de la muncă, în sumă de 10 080 de lei și a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Cauza a fost examinată în prima instanță de către un judecător specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cu aplicarea prevederilor Codului administrativ.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența completului specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău de la examinarea apelului declarat de Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni, în favoarea completelor specializate în materie de drept comun.

Prin decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Primăria s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și Grădinița de copii din s. Ghelăuza, r-nul Strășeni și a fost menținută hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Instanța de apel a concluzionat că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Analizând materialele anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că prezenta cauză a fost examinată de către prima instanță cu încălcarea normelor de drept jurisdicțional, eroare ce nu a fost corectată de către instanța de apel, fapt ce impune casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea

circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește aplicarea legii în primă instanță.

Respectiv, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 19 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

În conformitate cu art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit. b).

Conform art. 388 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Reieșind din normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel urma să caseze hotărârea primei instanțe, independent de argumentele cererii de apel, deoarece cauza a fost examinată în instanța de fond cu încălcarea competenței jurisdicționale, de către un judecător specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Judecătoriai Hîncești, sediul Central, cu aplicarea prevederilor Codului administrativ.

Or, prezenta acțiune urma a fi examinată de către un judecător specializat în examinarea acțiunilor în materie civilă, întrucât ordinul de concediere contestat de către Liubov Baci nu este un act administrativ, iar ultima nu a deținut o funcție publică.

Prin urmare, la examinarea cauzei în instanța de fond greșit au fost aplicate prevederile Codului administrativ, care nu sunt aplicabile prezentei spețe.

Ținând cont de norma evidențiată supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare, deoarece cauza a fost examinată în prima instanță cu încălcarea competenței jurisdicționale, iar instanța de apel nu a corectat eroarea respectivă, or, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând cauza spre rejudecare în prima instanță în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la

toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La rejudecare, instanțele de judecată urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită hotărâri legale și întemeiate, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Grădinița de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și Primăria satului Ghelăuza, raionul Strășeni.

Se casează integral decizia din 02 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubov Baciș împotriva Grădiniței de copii din satul Ghelăuza, raionul Strășeni și Primăriei satului Ghelăuza, raionul Strășeni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Strășeni, sediul Central, în alt complet de judecată, competent pentru examinarea cauzelor civile.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh

Mariana Pitic